4087

537

ԽՕՐՀՐԴ·Ը·ՏՆ

որ սրբազան Պատա
րագի ի սա Ը, բարբոռւմ
Եկեղեցւոյն Հայաստա
նեաց։ Սրբոյ Յաթոռոյն
Էջմիածնի ընդ հանուր
մայր եկեղեցւոյ. զոր հիմ
նեցեալ ՛ի Քսէ. Եւ նո
րին դիտաւորեալ Սրբոյն
Գրիգորի Լուսաւորչին։
Որոյ փոխանորդացն միոյ
իսկ Տն
Սրբազան Կթուղիկոսին
Հանուրց հայաստանեաց.
Իսկ ՛ի թվին Փրկչին ռՉ
ԽԶ. Եւ ՛ի թվականութն
Ըռամեան ռՃՂԵ, Յամ
սեանն օգոստոսի։ Տպա
գրեցաւ ՛ի Նորահաստատ
տպարանի Գրիգոր դպրի
մարզուանեցո՛յ ՛ի մայրաքաղաքն
Կոստանդնուպօլիս.

8656–57

ՕՐԷՆՔ ԱՐԱՐՈՂՆ ըստ տպաս եկեղեցւոյ. Յորժամ կամիցի քահանայն պատարագ մատուցանել.

ՊԱՐՏԻ ԱՌԱՋՆՈՒՄ խորհրդարար զգեստաւորիլ. մտցէ յաւանդատունն հանդերձ սարկաւագօքն ուր ըզգեստքն են պատարագի. Նա ըզգեցեալ պաշտօնէիցն ըստ իւրաքանչ իւր աստիճանի. Ասասցեն զայս Սաղմոս ճա. Կցորդ.

ՔԱՀԱՆայք քո զգեցցին զարդարութիւն. և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն. փոխ. Յիշեա՛ տր զդաւիթ և զամ հեզութիւն նորա։ Որպէս երդուաւ տն. և ուխտս եդ այ յակոբայ։ Թէ ոչ մտից ՚ի յարկս տան իմոյ. Թէ ելից յանկողինս մահճաց իմոց։

Թէ տաց քուն աչաց իմոց. կամ նինջ արտևանանց. իմոց կամ հանգիստ քունքաց իմոց. մինչև գտից զտեղի յարկի տն այ յակոբայ.

Ահա լուաք զնմանէ յեփրաթայ. և գտաք զնա ՚ի դաշտս մայրեաց։

Մտցուք ՚ի յարկս նորա. երկիրպագցուք ՚ի տեղւոջ ուր կացեալ են ոտք նորա։

Արի տր ՚ի հանգիստ քո. դու և տապանակ սրբութեան քո։

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն։

Վն դաւթի ծառայի քո. մի՛ դարձուցաներ զերես քո յօծելոյ քում.

Է Նր

Гос. Библиотека
ՀՍՍՀ-Арм. ССР
им. А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎ.

Երդուաւ տէր դաւթի
ճշմարտութե՛ եւ ոչ ստեաց
նմա. ՚ի պտղոյ որովայնի նո
նստուցանել յաթոռ նո:
Եթէ պահեսցեն որդիք
քո զուխտս իմ, եւ զվկայու
թիւնս զոր ուսուցից նց:
Որդիք նց նստցին յաւի
տեանս յաւիտենից յա
թոռ քո:
Հաճեցաւ տէր ընդ սիոն.
եւ ընտրեաց բնակել ՚ի նմա,
ասէ. այսէ հանգիստ իմ
յաւիտեանս յաւիտենից.
՚ի սմա բնակեցայց՝ զի հա
ճեցայ ընդ սա:
Զորս սորա օրհնելով օրհ
նեցից. եւ զաղքատս սորայ
լցուցից հացիւ:
Զքահանայս սորայ զգեցու
ցից՝ զփրկութիւն. եւ զսրբ
սորա ցնծալով ցնծասցեն:
Անդ ծագեցից եղջեւր ՚ի
դաւիթ. պատրաստ արա
րից ճրագ օծելոյ իմոյ:
Թշնամեաց սորա զգեցու
ցից զամօթ. եւ ՚ի վր̄ նորա
ծաղկեսցի սրբութիւն իմ:
Փառք հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ եւ:
Եւ քարոզեսցէ սարկաւագն.
Եւ եւ խաղաղութ̄ն զտ̄ր:
Խնդրեսցուք հաւատով
միաբանութբ̄ ՚ի տ̄նէ, Զէ
զողորմութեան ՚զշնորհս
իւր արասցէ ՚ի վերա՛ մեր:
Ամենակալ տէր ած մեր,
Կեցուսցէ եւ ողոր:

Եւ Ասասցեն Երկոտասան
Տ̄ր Ողորմեա:

Ալ որբաղան պաստաբարքէ
Յիշեա՛ Յաղօթս Բոյս
Զմնաստակաբար Գործա
րանիս:
Եւ շնորհս Ընծեցելոյ
նորին ՚ի Ք̄ս Յ̄ս:

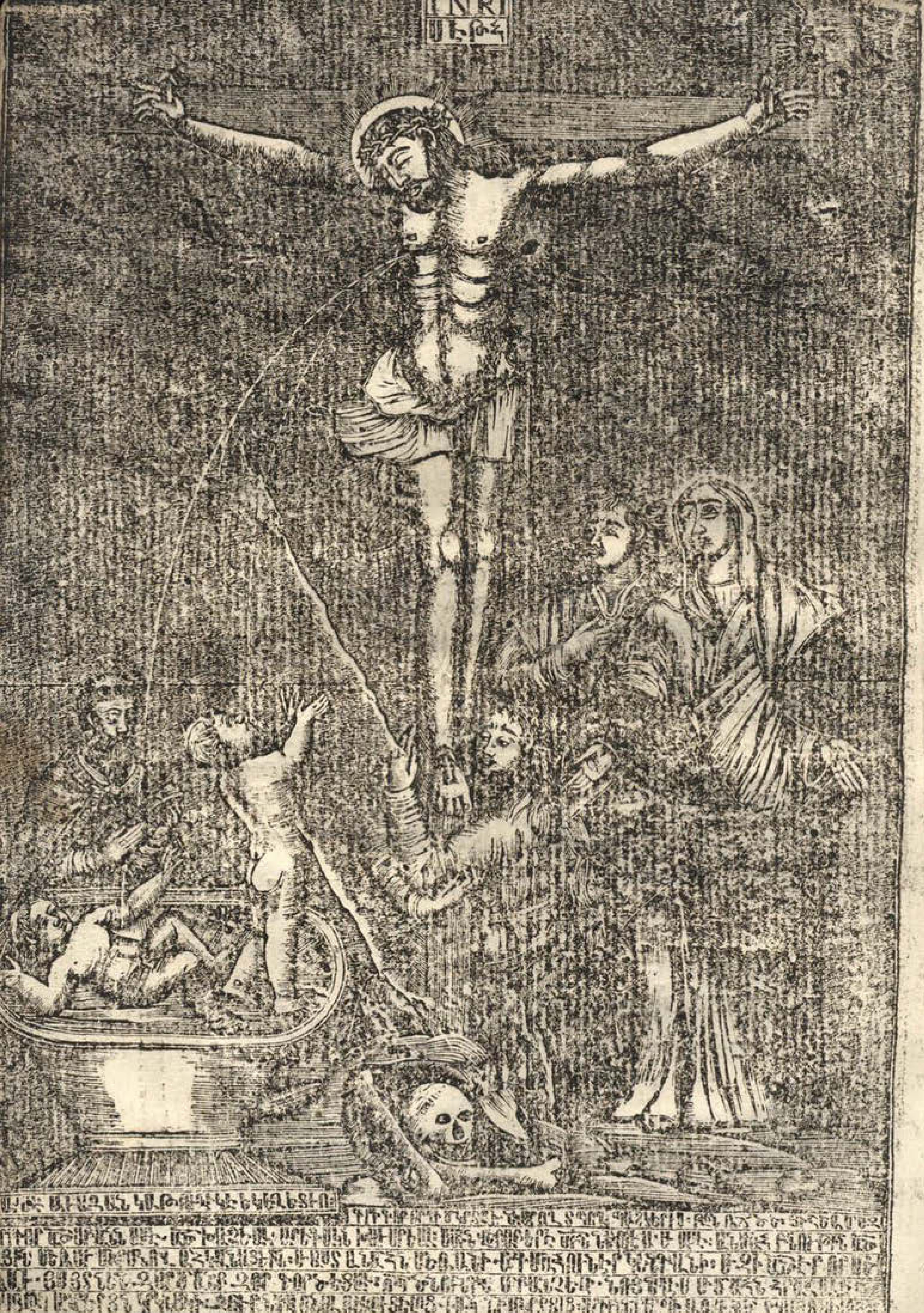
INRI

[illegible]

[illegible] ԱՐ[illegible] [illegible] ՏԷՐ

մեր Յս Քս. [illegible]

[illegible] մարդ [illegible] Որ եղեր [illegible]

[illegible]

Տր ամենակալ՝ որ պարգևեցեր մեզ զնոյն զերկնային հանդերձն զգենուլ։ Արժանի արա և զիս ՚ի ժամուս յայսմիկ զանպիտան ծառայս քո։ Որ համարձակիմ, և մերձենամ ՚ի նոյն հոգևոր պաշտօն փառաց քոց։ Ո՜վ զի զա̃մ անճաշարշատուս մերկացայց՝ որէ հանդերձն պղծութե. և զարդարեցայց լուսով քով. ընկեա՛ յինէն զչարիս իմ, և թօթափեա՛ զյանցանս իմ։ Որպէս զի արժանի եղէց հանդերձեալ լուսոյդ առ ՚ի քէն։ Շնորհեա՛ ինձ քահանայական փառօք մտանել ՚ի պաշտօն սրբութեանց քոց. ընդ այնոսիկ որք անմեղութե պահեցին զպատուիրանս քո։ Զի ես պատրաստ զգեստուց երկնաւոր առագաստին՝ ընդ իմաստուն կուսանսն՝ փառաւորել ըզքեզ Քս, որ բարձեր ըզմեղս ամենեցուն։ Զի դու ես սրբութի անձանց մերոց. և քեզ բարերարիդ այ վայելէ փառք իշխանութիւն։

Եւ մաքրեցեալ սարկաւագուն քղն զգեցուցեն նմա զհանդերձն սաղմոսելով. Եւ քահանայն դնէ յառաջ զխոյրն ՚ի գլուխն և ասասցէ.

ԵԴԻՐ ՏԷՐ Սաղաւարտ փրկութե ՚ի գլուխ իմ, պատերազմիլ ընդ զօրութիւնս թշնամւոյն։ Շնորհօք տն մերոյ Յսի Քսի. որում վայելէ։

Շապիկն։

Զգեցո տր ինձ հանդերձ փրկութե. և պատմուճան ուրախութե. Եւ շուրջ պատեա զզգեստուս փրկութեան։ Շնորհօք.

Գօտին։

Ուրարին.

Օձեցոյ տ՟ր պարանոցի իմոյ զարդարութի՟ ։ Եւ սրբեա զսիրտ իմ յա՟մ աղտեղութէ՟ մեղաց ։ Շնորհօք ։

Շուրջ պատեցէ կամար հաւատոյ զմէջս սրտի իմոյ եւ մտացս ։ Եւ շիջուցէ ՚ի սմանէ զխորհուրդս աղտեղիս ։ Եւ զօրութի՟ շնորհաց քոց՝ յա՟մ ժամ բնակեսցէ ՚ի սմա ։ Շնորհօք ։

Բազպանին.

Տուր տ՟ր զօրութի՟ ձեռաց իմոյ, եւ լուա զա՟մ աղտեղութիւն իմ ։ Ո՟ զի կարող լինիցիմ սպասաւորել քեզ անախտութ՟բ հոգւոյ եւ մարմնոյ ։ Շնորհօք ։

Նափորտին որ է շուրջառ ։

Տ՟ր ողորմութ՟բ քով զգեցո ինձ զգեստ պայծառ եւ պարսպեա՛ ընդ դէմ ներգործութե՟ չարին ։ Զի արժանի եղէց փառաւորել

զ

զքո փառաւորե՟լ անունդ

Շնորհօք ։

Յետ զգեստաւորելոյ սրբազան զգեստուքն ասէ ։

Ցնծասցէ անձն իմ ՚ի տ՟ր, զի զգեցոյց ինձ հանդերձ փրկութե՟ ։ եւ պատմուճան ուրախութեան՝ իբրեւ փեսայի եդ ինձ պսակ ։ Եւ ո՟պ զհարսն զարդու զարդարեաց զիս ։ Շնորհօք ։

Եպիսկոպոսն եկեսցէն առաջին սրբոյ սեղանոյն ։ եւ քահանայքն լուասցէ զձեռս ասելով ԻԵ. ՚ի Է, կցորդ ։

Լուացից սրբութ՟բ զձեռս ։

Սարկաւագն փոխ ։

Դատ արա ինձ տ՟ր զի ես ։

Քահանայն ։

Եւ մտ՟ց սրբուհւոյ տաճա ։

Սարկաւագն ։

Առ զածածինն եղ՟ամ ։

Քահանայն ։

Ընկալ տ՟ր զաղաչանս մեր ։

Խոստովանիմ առաջի Ա՟յ

եւ

և սրբուհւոյ Ածածնին .
և առաջի տմ սրբոյ . և ա-
ռաջի ձեր հարք եղբարք
զամ մեղս զոր գործեալ
եմ, Քանզի մեղայ խորհր
դով բանիւ, և գործով:
Եւ զամ մեղք զոր գործեն
մարդիկ: Մեղայ, մեղայ:
Աղաչեմ զձեզ խնդրեցէք
վն իմ յԱյ զթողութիւն :

Պատասխանեսցեն որք մերձենին·

Ողորմեսցի քեզ Ած հզ
զօրն. և թողութիւն շնորհես
ցէ ամ յանցանաց քոց,
անցելոյն և այժմուս, և յա
ռաջիկայէն փրկեսցէ. և
հաստատեսցէ յամ գործս
բարիս: Եւ հանգուսցէ
զքեզ ՚ի հանդերձեալ
կեանս. Ամէն.

Պատասխանեսցէ ինքն.

Աղաչեսցէ և զձեզ մար
դասէրն Ած, և թողցէ
զամ յանցանս ձեր. տացէ
ժամանակ ապաշխարելոյ
և գործելոյ զբարիս ուղ
ղեսցէ և զառաջիկայ կեանս
ձեր ճանապարհք Տր հաճոյն,
հզօրն և ողորմածն և նմա
փառք յաւիտեանս ամէն.

Դպիրքն.

Յիշեսջիր զմեզ Առաջի
անմահ Գառին Այ:

Քահանայն.

Յիշեալք լիջիք Առաջի
անմահ Գառին Այ:

Դպիրքն. Սղմ. ՂԹ փոխ.

Աղաղակեցէք առ Տր ամ:

Սարկաւագն քարոզէ.

ԱԷ եկեղեցեաւս աղմ:

Քահանայն.

Իշխեղ ամենակարին և աստուածդ
ամ ընկալ ապաշխարութեամբ
որք նշանակեցաւ . և որք ամէն զուոյս
խոնարհեալ երկրպագեն եր
կիր պաշտամանեալքս . որք և չհա
շալն և զյաղթող զօրութիւն
քո փառաւորեմք, եղիցի

մա

մատուցանեմք զօրհնութի(ւն)
և զփառս ընդ հօր և ընդ
հոգւոյդ սրբոյ այժմ և
միշտ:

Քահանայն. Ամ. եւ. Ան.

Առաջի աւագին սեղանոյ:

Սարկաւագն փոխ.

Պատարագս կնձ ծծ խմ է:

Սարկաւագն. Քարոզէ.

Եւ ես խաղաղութեան զմեր:

Օրհնեսցուք զՀայր տն մերոյ յիսի քի որ արժանի արար զմեզ կալ ի խաղաղութեան փառաբանութեն և երգել զերգս հոգևորս անձանձրելի:

Քահանայն.

Ի յօրհնի սրբութեն և ի խաղաղ փառաբանութեն հրեշտակաց քերովբէիցն և սերովբէից հանդերձ բազմութեամբն առաջի աթոռ ընկալ և պայծառացեալ ոգի նշանեցաւ. եւ մեք տեղոյս խոնարհեալ երկրպագեմք երկիր պագանեմք. որ և զհրաշալի զաւրութիւնս քո օրհնեմք փառաւորեմք

ւքեզ ընդ երկնային զօրաց մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն.

Յաղ. Թէ Նախակարգս ընկեցի խորհրդածութիւն, այսէ զմեր կենքեան. Եւ նոյն ի մեծերայ ընծա յօն. զպատուական ընծայորանն. Եւ մատուցեալ առ ընծայաբանութեան. Եւ ի ծննդէ ան կեալ յորդահոս արտասուաց լուալ եան մաքուր. ապացէ զաղօթս. Եւ սուրբ հոգին առ ընծայ գործոյն.

Գրիգորի Նարեկացւոյս

ԱՄԵՆԱԿԱԼ ՏԷՐ ԲԱՐԵՐԱՐ եւ մարդասէր Արչ բոլորից. յօրինող երևութից և աներևութից. փրկող և հաստատող. խնամող և խաղաղարար. հօր հզօր հօրդ. մայցեմք զաղքա Ի Յ տա

տարած մաղթանօք, գոչ
մամբ հեծութեան․ յանդիման
երեւալ քեզ ահաւորիդ։
Մատչիմք մեծաւ դողու
թեամբ, սաստիկ երկիւ
ղիւ։ Մատուցանել նախ
զբանինս զայս պատարագ
քում անզխնին տէրութեանդ։
Իբր աթոռակցի փառակ
ցի եւ տարաբնակցի, Հայրենի
անհասպուտ պատուոյն։

Եւ քննողի ծածկութեան
խորոց խորհրդոց։

Ամենակատար կամաց հօրդ
է մանուկը․ զքեզ առա
քողի, փրկչի, եւ կենդանա
տուի, եւ արարչի մերոյ․
Ի ձեռն քոյ, ծանուցա
մեզ երբեակ անձնաւորու
թեան, միասնական էութեանդ։
Յորոց մի եւ ես ծանուցիս
անհաս։ Քեւ եւ ի ձեռն
քոյ առաջինքն նահապե
տակն առհմեն շառաւիղք,
տեսանողք անուանակոչեցք
զանցեալսն, եւ զգալոցսն զե
Ծ

ղեալսն. եւ զոչ գոյացեալսն
անստուերաբար բարբառո
լով բանիւ մերապատմեցին։
Հոգիդ քարոզեալ զքեզ
մարգարէս, որ ՚ի գնալն քոյ
՚ի մէջ Ջուրցն անպարագիր
զօրութիւն։ Ընդ շնորհ
կութեան տածողականաւ։
Ամենասպարփակ պաշտպա
նողորմեան գթասիրեալ ՚ի ծը
նունդս նորոգս, զաւազա
նին խորհուրդ ծանուցեր։
Յոր կերպարան օրինակ
ութեան, նախ քան զկա
ուցանելն զգլուխ մածուած
վերջինում փարագուրիդ՝ յօ
րինեցեր կարող տիրապէս
Զօրավանգակ բնութիւնս
ամենից, բնաւից բոլորից
գոյից յամ եւից յանէից։
Քեւ սահմանեցին ՚ի նորո
գութիւն յարութեան մեր
եղեալքս առ ՚ի քեն յայնմ
ժամանակի ուր՝ որ վերջին
այսմ կենցաղի, եւ որ առա
ջին երկրին կենդանեաց։
Քեզ

Քեղ հնազանդեցաւ մի
ութեամբ կամացն որդւո
հօրն խուրում, ազգակիցն
քո, եակիցն հօր, անդրա
նիկն որդի մերովս կերպիւ։
Օքեզ աւետարանեաց
ճշմարիտ ծնծ՝ հաւասար է
համագոյ հօրն խորոյ հզօրի
Օա իքեզ հայհոյութիւն
ան, քաւելի քարոզէից. և իւր
զծծամարտից դքոյ հեստե
լոցն չարաքանական բեր
անան կարկեաց։ Եւ զիւրն
շնորհեաց՝ արդարն և անա
րատն գաւիզն ծմի։ Որ մծ
մեղաց մերոց մատնեցաւ.
և յարեաւ մծ զմեզ արդա
րացուցանելոյ։ Նմա փառք
'ի ձեռն քոյ իքեզ բարեբա
նութիւն ընդ հօրդ ամենա
կալի յաւիտենից յաւի
տեանս Ամէն։

Դարձեալ կրկնեցի՛ց 'ի նոյն կարգ
բանի. մինչև վերահայեցողութի
լուսոյն հրաշափառապէս ազդէլ
յայտնեցի աւետարանել վեր
ածին կրկին խաղաղութեան.

ՍԴՐՁԱՄԲ
ևաշերսեմք արտա
սուա
լեց հա
ւաքմամբ, յամ անձինք ըզ
փառաւորել արարչութդ։
Ընեղծ եանսաեղծ, անժա
մանակ հոգւոյդ գթածի։
Որ բարեխօսես վասն
մեր անմռունչ հեծութիւս
ա ողորմածդ հայր։
Որ զխաչն պահես. և զմե
ղուցեալն մաքրես, և տա
ճարս կազմես կենդանի՛
և կեցուցիչ կամաց բարձր
եալդ հօր. Արդ աղաչեմ
զմեզ յամ ան մաքուր դոր
ծոց որոշէ հանձոյ քում
բնակութե։ Եւ մի՛ չեզ
ցին ա 'ի մէնջ լուսոյդ
շնորհաց փայլմունք 'ի տե
սականաց աչացս իմաստից։
Վասն զի զքեզ ուսաք միա
նալ իմեզ 'ի ձեռն աղօթից
եընտիր վարուց խնկելոց։
ծմ Եւ

Եւ քանզի՛ մինչ յերրորդ դութենդ պատարագի ։ եմիւսագ ընդունիջ հանձեալ ընդ մեզ հաշտարար որ եկեալ անդրանիկն իւրոյ ։ Ի՛սկ դու ընկալցիս զմեր պաղատանս , եւ յարդարես ցես զմեզ օթեւանս պատուականս մեծ պատրաստութեամբ ։ Ի վայելուչն ճաշակման երկնաւոր դանոց ։ Բուանց պատժոց դատապարտութե ,ընդունել զայս անմահացուցիչ մանանայս կենաց նորոգ փրկութե ։ Եւ հալեցի ՚ի հրոյս յայսմանէ գայթակղութիւնս մեր ։ որպէս մարգարէին ,կենդանաբարոյ կայծակամբն ՚ի ձեռն ունելեացն մատուցման ։

Զի յայսմ ժամու քոյդ քարոզեսցի գթութիւն , որ որդւոյդ ոյ , հօրդ քաղցրութիւն ։ Ար զանձաւակ որդին մերձեցոյ ՚ի հայրենի ժառանգութիւն , եւ ըզ պսակին յաւանեցոյց յերկնային արքայութե , արդարոցն երանութեան ։ Բայց հօր այս , եւս միամ ՚ինոցանէ , եւ զիս ընկալ ընդ նոսին , իբր մարդասիրութե կարօտեալ մեծի ։ Շնորհօք քո ապրեալ արեամբն քո ասացեալս ։ Զի յայսմ ժամու յամուլ ծանիցի մարդասիրութի քո՝ ընդ հօր փառաւորել համապատուաբար , ՚ի մի կամս եւ՝ ի մի իշխանութիւն գովութեան ։

՚Ի Ձայն ։

Զի քո է գթութիւն՝ եւ կարողութի ,՝ մարդասիրութի , զօրութի ։ եւ փառք յաւիտեանս Ամէն ։

Ապա յարուցեալ եկեսցէ առ ընծայարան սեղանոյն ։ առ որ մատուցէ նախասարկաւագն զնշխարն ։ Զոր առեալ քահանայն դիցէ ՚ի մաղզմանն ասելով ։

Յիշա

Յիշատակ տն մերոյ յսի քի
Եւ առեալ զգենլին՝ արկցէ խա
չանիշ ՚ի սկիզբն ասելով.
Յաղագս յիշատակի փրկա
գործ տնօրէնութեն տն մյ
և փրկչին մերոյ Յնի Քնի.
Եւ ասասցէ զաղօթս ի ծածուկ
Յովհաննու Ոսկեբերանին.
Տր Այ մեր որ զերկնաւոր
հացդ զտր մեր Յն Քն.
զկերակուրդ ամ աշխարհի:
Առաքեցեր փրկիչ և կե
ցուցիչ և բարերար օրհնել
և սրբել զմեզ. Ինքնին դու
տր օրհնեա և այժմ զպաշ
տօնութիս զայս: Ընկալ
զսա յերկնային քո սեղանդ:
Յիշեա տր բարերար և
մարդասէր՝ զմատուցօղս. և
վասն որոց մատուցանի:
Եւ զմեզ անդատապարտ
պահեա, ՚ի քհնայագործու
ածային խորհրդոց քոց:
Զի օրհ և փառաւորեալ է
ամենապատիւ մեծ վայելչու
թիւն փառացդ հօր և որդ

ւոյ և հոգւոյդ սրբոյ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս:
Եւ սքօղեսցէ ասելով.
Տր Թագաւ: Հաստա:
Ամբարձան: Ի ձայնէ:
Սքանչելի: Տան քում:
Գործել.Գ, անգամ խաչակնքէ
ասելով.
Հոգին սբ եկեսցէ ՚ի քեզ
և զօրութի բարձրելոյն հո
վանի լիցի ՚ի վր քեզ.
Եւ արկցէ Զխունկն ասելով.
Խունկ մատուցանեմ ա
ռաջի քո Քս բուրումն
հոգևորական: Ընկալ ՚ի սբ
յերկնային և յիմանալի քո
մատուցարանդ ՚ի հոտ ան
ուշից: Առաքեա առ մեզ
փոխարէն զշնորհս և զպար
գևս հոգւոյդ սրբոյ՝ ՚ի քեզ
մատուցանեմք զփառս Հ
հօր և որդ հոգւոյդ սրբոյ,
Այժմ և միշտ և յաւ:

Եւ երիցս երկրպագեալ Քա
հանայն համբուրեսցէ զսեղա
նին. Եւ Սարկաւագն կացել

Ճգ ՚ի մէջ.

՚ի մէջ տաճարին կայնեսցէ առ սեղովն. Օրհնեայ տր. Եւ Քահանայն ՚ի Ձայն Ասացէ.

ՕՐՀՆԵԱԼ

թագաւորութին հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ և՞.

Եւ Սկսանիցեն այլ Եկեղեցականքն ժամամուտ Ըստ Պատշաճի Աւուրն. Եւ Աւուրմանն Երգոյն Քարոզեսցէ.

Սարկաւագն.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏր Քահանայն Օրհնութիւն Եւ փառք զպիրքն.
խաղաղութի ամենեցուն,
Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Օրհնեալ տր:

Եւ Քահանայն Ասացէ զաղօթս.

Տր Այ մեր որոյ կարողութիւդ անքննելի և փառքդ անհասանելի: Որոյ ողորմութիւնդ անչափ է. և գթութիւնդ անպատ: Դու ըստ առատ մարդասիրութեդ քում: Նայեա յ՚ի

մզ

ժողովուրդս քո. և ՚ի տաճարս այս սբ: Եւ արայ ընդ մզ՝ և ընդ աղօթակիցս մեր առատապէս զողորմութի քո և զգթութի: Զի քեզ վայելէ փառք իշխանու:

Քահանայն Ասացէ խորհրդաբար.

Տր Այ մեր՝ կեցոյ զժողովուրդս քո. և օրհնեա զժառանգութիւս քո. զլրումն եկեղեցւոյ քո պահեա: Սրբեա զսոսա որք ողջունեցին սիրով զվայելչութի տան քո: Դու զմզ փառաւորեա աստուածային զօրութեամբ քով. և մի թողուր զյուսացեալսքս ՚ի քեզ:

Զի քոյ է կարողութի և զօրութիւն և փառք յաւիտենիս Ամէն:

Խաղաղութիւն Ամենեցուն.

Որ հասարակաց զայս և միաձայն մեզ ամենեցուն աւուցեր աղօթել:

Եւ

Եւ զերկուց՝ եւ զերից միա-
ձայնելոց յանուն քո՝ զ-
խնդրուածս պարգեւել
խոստացար։ Արդ եւ այժմ
զծառայից քոց զխնդրու-
ածս առ ՚ի յօգուտն կա-
տարեա՛, շնորհելով մեզ
յայսմ յաւիտենիս զգի-
տութիւն քում ճշմար-
տութեան։ Եւ ՚ի հան-
դերձեալ զկեանսն յաւի-
տենականս պարգեւելով։
Զի բարերար եւ մարդա-
սէր ես Աստուած. եւ քեզ վայել.
Եւ ապա ասասցէ Շարական
ըստ պատշաճի աւուրն։ Եւ ՚ի
միջի տանն երթիցեն առաջի բե-
մին, եւ ընթերցցին երեքս. Եւ
Քահանայն ասասցէ զաղօթս.
Տէր Աստուած մեր՝ որ կարգե-
ցեր յերկինս զդասս, եւ
զզինուորութիւնս հրեշ-
տակաց. եւ հրեշտակապե-
տաց. ՚ի սպասաւորութի
փառաց քոց։ Արա այժմ
ընդ մուտս մեր՝ մտանել

սրբոց հրեշտակաց, եւ լի-
նել պաշտօնակից մեզ՝ եւ փա-
ռաբանակից քում բարե-
րարութեանդ։

՚Ի Ձայն.

Զի քոյ է կարողութիւն եւ
զօրութիւն. եւ փառք յաւիտեանս։
Եւ համբուրեսցեն զսեղանն,
Եւ յաւարտման Շարականին
գոչեսցէ Սարկաւագն.
Պրօսխումէն։
Եւ ասասցեն Զերեք Սրբեան
Ձայնիւ,
Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ.
Եւ քահանայն Զայգ ամենաւէ
՚Ի ծածուկ Զաղօթս.
Աստուած սուրբ, որ ՚ի սուրբս հան-
գուցեալ ես, եւ երեք սրբ-
եան ձայնիւ սերովբէք գո-
վեն զքեզ. եւ քերովբէք
փառաբանեն, եւ ամենայն երկնայ-
ին զօրութիւնք քեզ երկիր
պագանեն։ Որ ՚ի չգոյէ ՚ի
գոյ ածեր զամենայն արարածս.
որ արարեր զմարդն ըստ
պատկերի քում, եւ նմանու-
թեան, եւ ամենայն շնորհիւ քո

զնա զարգարեցեր․ և ու-
սուցեր խնդրել զիմաս-
տութիւն և զգօնութիւն։
Եւ ոչ անսաս տրարեր
զմեղուցեալն։ Բ․Ղ եդեր
'ի վերայ նորա ապաշխարու-
թիւն փրկութեան։
Որ արժանի արարեր ըզ-
մեզ զնուաստացեալս և զա-
նարժանս ծառայս քո 'ի ժա-
մուս յայսմիկ կալ առաջի
փառաց սրբութե սեղա-
նոյ քոյ։ Եւ զօրհնաւոր
երկրպագութի և զպաշտա-
մանութի մատուցանել
քեզ։ Դու Տր ընկալ
'ի բերանոյ մեղաւորացս
զերեք սրբեան օրհնութիս․
և պահեա զմեզ քոյին քաղցր-
րութբդ․ Թող մեզ զամ
յանցանս մեր՝ զկամաւս և
զակամայս․ սրբեա զհոգի,
զմիտս, և զմարմինս մեր,
և շնորհեա սրբութեամբ
պաշտել զքեզ զամենայն
աւուրս կենաց մերոց։

Բարեխօսութբ սրբուհ-
ւոյ Ածածնին, և ամ սր-
բոց քոց՝ որք յաւիտենից
քեզ բարեհաճոյացան։
Զի դու ես Տր Ած մեր․ և
քեզ վայելէ փառք իշխա․
Եւ Սարկաւագն Քարոզեսցէ․
Եւ ես խաղաղութեան։
Սան խաղաղութե ամ։
Սարկաւագն Ձայնեսցէ․
Օրհնեա տէր։
Եւ Քահանայն բազկատարած
Ասասցէ Ածածուէ զաղօթս․
Տր Ած մեր՝ զբազկատա-
րած զաղաչանս ծառայից
քոց մի ընկալցիս, և ողոր-
մեսցիս ըստ մեծի ողորմու-
թեան քում։ Օգնութի
քո առաքեա 'ի վերայ մեր՝
և ամ ժողովրդեանս․ որք
աստ ունին առ 'ի քէն ա-
ռատ ողորմութեանց։

Իձայն․

Զի ողորմած և մարդա-
սէր ես Ած գոլով․ և քեզ։
Եւ Քահանայն նաև յառաջա-
նէն․ և օգնականիցէն Սաղմոսա

խորհրդոյ Աւուրն. Եւ ընթերցցին զգիրս մարգարէական և Առաքելական. Եւ զկնի Ալէլուին ըստ ցուցանելոյ ընթերցուածոյն. Եւ յաւարտմանն Սարկաւագն ձայնեսցէ բարձր.

Օրթէ.

դ..............................ջ՝

Քահանայն դառնայ ՚ի խորանէն. և խաչակնքէ ՚ի վերայ ժողովրդեանն ասէ.

☞ Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Դպիրքն.

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սարկաւագն.

Երկիւղածութք լուարուք:

Սարկաւագն.

Սրբոյ Աւետարանիս՝ Ըստ Մատթէոսի:

Դպիրքն.

Փառք քեզ տէր ած մեր:

Սարկաւագն.

Պռօսխումէ:

Դպիրքն.

Ասէ Աստուած.

Եւ Սարկաւագն ընթեռնու Զաւետարանն. Եւ յաւարտմանն՝ ասեն ամենեքեան.

Փառք քեզ տէր ած մեր.

Եւ ասեն հաւատամքն.

ՀԱՒԱՏԱՄՔ ՚ի մի ած՝ հայր ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց և աներևութից: Եւ ՚ի մի տր յս քս յորդին այ, ծնեալն յայ՝ հօրէ միածին. այսինքն յէութենէ հօր: Այ յայ, լոյս ՚ի լուսոյ, ած ճշմարիտ՝ յայ ճշմարտէ ծնունդ և ոչ արարած: Նոյն ինքն ՚ի բնութենէ հօր. որով ամ ինչ եղև յերկինս և ՚ի վր երկրի. երևելիք և աներևոյթք: Որ յաղագս մեր մարդկան՝ և վասն մերոյ փրկութեան, ՚ի ջէալ յերկնից. մարմնացաւ. մարդացաւ. ծնաւ կատարելապէս

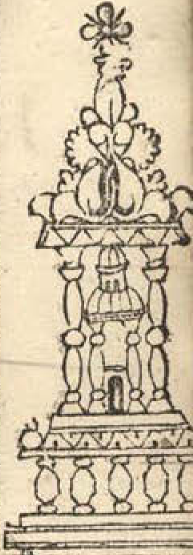

8656-5Է 537

ՀԱՅԿ-ՍՍՀ ... Госуд. библиотека ... им. А. Мясникяна

՚ի մարիամայ սրբոյ կուսէն՝
Հոգւով սրբով ։
Որով էառ մարմին՝ հոգի
եւ միտք, եւ զամ որ ինչ ՚ի
մարդ, ճշմարտապէս եւ ոչ
կարծեօք ։
Չարչարեալ խաչեալ թա
ղեալ. յերրորդ աւուր
յարուցեալ. ելեալ ՚ի յեր
կինս նովին մարմնով նս
տաւ ընդ աջմէ Հօր ։
Գալոցէ նովին մարմնովն
եւ փառօք Հօր, դատել
զկենդանիս եւ զմեռեալս ։
Որոյ թագաւորութեն
ոչ գոյ վախճան ։
Հաւատամք եւ ՚ի սուրբ հոգին
յանեղ եւ ՚ի կատարեալ ։
Որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ՚ի
մարգարէս՝ եւ յաւետարանս ։
Որ էջ ՚ի յորդանան, քա
րոզեաց առաքելովն. եւ
բնակեցաւ ՚ի սուրբսն ։
Հաւատամք եւ ՚ի մի միայն՝
ընդհանրական, առաքե

ԺԷ

լական եկեղեցի ։
՚Ի մի մկրտութիւն ։
Յապաշխարութիւն,
՚Ի քաւութի, եւ ՚ի թողու
թիւն մեղաց ։
՚Ի յարութիւն մեռելոց,
՚Ի դատաստանն յաւիտե
նից հոգւոց եւ մարմնոց ։
՚Ի յարքայութի երկնից. եւ ՚ի
կեանսն յաւիտենականս ։
Իսկ որ ասենն, էր երբե
մն. յորժամ ոչ էր որդի.
կամ, էր երբեմն. յորժամ
ոչ էր սուրբ հոգին. կամ
թէ յոչ էից եղեն կամ յայլ
մէ էութենէ ասեն լինել
զորդին այ. եւ կամ զսուրբ
հոգին։ Եւ թէ փոփոխե
լին. կամ այլ այլելի. զայն
պիսիսն նզովէ կաթուղի
կէ՝ եւ առաքելական եկե
ղեցի ։

Լուսաւորչին ։

Իսկ մեք փառաւորես
ցուք՝ որ յառաջ քան ըզ
յաւ

յաւիտեանս, երկիր՝ պա
գանելով սրբոյ երրորդու
թեանն՝ եւ միութեանն
Հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն
սրբոյ. Այժմ եւ միշտ"։

Եւ Սարկաւագն քարոզեսցէ
՚ի ձայն.

Եւ ևս խաղաղութեան
զՏէր աղաչեսցուք։

Դպիրքն Տէր ողորմեա։
Եւ ևս հաւատով աղա"

Մինչ նորա Երգեսցեն. Քահա
նայն զԱղօթս Ասասցէ Կցած.

Տէր մեր եւ փրկիչ Յս Քս
որ մեծ ես ողորմութբ՝
եւ առատ պարգեւօք բարե
րարութեան քոյ։
Որ դու քոյին կամաւ ՚ի
ժամուս յայսմիկ համբե
րեցեր չարչարանաց՝ խաչի
եւ մահու՝ յաղագս մեղաց
մերոց։ Եւ պարգեւեցեր ա
ռատապէս զշնորհս հոգ
ւոյդ սրբոյ՝ երանելի առա
քելոցն։ Հաղորդս արա
եւ զմեզ Տէր, աղաչեմք զքեզ
ածային պարգեւացդ, թո
ղութեան մեղաց. ընդու
նելութե հոգւոյդ սրբոյ.

Դ. Ձայն.

Որպէս զի արժանաւորք
եղիցուք գոհութբ փա
ռաւորել զքեզ ընդ Հօր
եւ ընդ սուրբ հոգւոյդ,
այժմ եւմիշտ ե"։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Դպիրք եւ ընդ հոգւոյդ քում։
Սարկաւագն Այ երկրպագես
ցուք.
Դպիրք Առաջի քո Տր.

Խաղաղութբ քով Քս
փրկիչ մեր, որ ՚ի վեր է քան
զամենայն զմիտս եւ զբանս։
Ամրացո զմեզ եւ աներկիւղ
պահեա յամ չարէ. հաւա

ատրեցո զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո որք հոգւով եւ ճշմարտութեամբ քեզ երկրպագանեն ։ զի քո ամենասուրբ երրորդութեանդ վայելէ փառք իշխանութիւն ։

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ։

Ամէն ։

Սարկաւագն ։

Օրհնեա տէր ։

Քահանայն

Տէր տէ օրհնեսցէ զամէն ։

Սարկաւագն ։

Ամէն ասացէք տէրն ։

Եւ ասէ Սրբասացութիւն ըստ խորհրդեան աւուրն ։ Յետոյ Սարկաւագն ձայնէ ասէ ։

Մի ոք յերախայից մի ոք ՚ի թերահաւատից ։ և մի ոք յապաշխարողաց և յանմաքրից մերձեսցի յաստուածային խորհրդոյս ։

Դպիրքն եղանակեսցեն ։

Ի

Մարմին տէրունական ։

Եւ Դպիրքն եղանակեն ։

Որք ըստ քերովբէիցն ։

Եւ խորհրդակացքն վերաբերեն Սրբազան հացն ։ և անմահութեան բաժակն ՚ի Սուրբ սեղանն ։ Եւ մինչ նուագեն երգեն ։ Քահանայն խոնարհի առաջի Սրբոյ սեղանոյ ։ Եւ խորհրդաբար աղօթէ ի ծածուկ ։

Ոչ ոք արժանի է յըմբռնելոյս մարմնաւոր ախտիւք և ցանկութեամբ մատչել ՚ի սեղան քո, կամ սպասաւորել արքայական փառացդ քոց ։ քանզի պաշտել զքեզ մեծ և ահաւոր, երկնաւոր զօրութեանց իսկ է ։ Սակայն վասն անչափ բարերարութեան քո անպարագրելի բանդ հօր, եղեր մարդ, և քահանայապետ մեր երևեցար ։

Եւ

Եւ ետ մեզ ամենեցուն այսմ սպասաւորութե, և անարիւն զենման զքա հանայութիւն աւանդե ցեր մեզ, վս զի դու ես Տր Աձ մեր որ տիրես երկ նաւորաց և երկրաւորաց։ Որ ՛ի վերայ քերովբէա կան աթոռոյ բազմիս սե րովբէից՝ Տր և թագաւոր իսրայէլի։ Որ միայն Սբ ես և ՛ի սուրբս հանգուցեալ։ Աղաչեմ զքեզ միայն բա րերար և հեզասիրտ, նայ եա յիս ՛ի մեղուցեալ՝ և յանպիտան ծառայս քո։ Եւ սրբեա զհոգի և զմիտս իմ յամ պղծութէ չարին։ Եւ բաւականացոյ զիս զօ րութեամբ Սբ Հոգւոյդ։ Որ զգեցեալեմ զքահա նայականս շնորհ։ կալ ա ռաջի սրբոյ սեղանոյս և քահանայագործել զքո անարատ մարմինդ, և զպա տուական արիւնդ։ Քեզ խոնարհեցուցեալ զպարա նոցս իմ, մաղթեմ, մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, և մի մերժեր զիս ՛ի ծառայից քոց։ Այլ ար ժանի արա մատուցանել քեզ ընծայս զայս յինէն ՛ի մեղաւորէ և յանարժան ծառայէս քումէ։ վս զի դու ես որ մատուցանես, և մատչիս, և ընդունիս, և տաս Քս Աձ մեր։ Եւ քեզ փառս մատուցանեմք հան դերձ անսկզբն քո Հօրբդ և ամենասուրբ և բարե րար հոգւովդ այժմ։

Եւ ընծայքն վերաբերին ՛ի սե ղանն Սուրբ։ Եւ Քահանայն խնկարկէ ՛ի վերայ սեղանոյն։ Եւ լուանայ զձեռս ասելով։

Լուացից սրբութեամբ։

Եւ քարոզեսցէ Սարկաւագն։

Եւ ես խաղաղութեան։

իմ

Դպիրքն ·

Տէր ողորմեա ։

Սարկաւագն·

Եւ ևս հաւատով և որ ։

Եւ քահանայն թէ Սարկաւագ կաւ ՚ի խորհրդեանն · մինչ նայ շ.քարողն առէ .քահանայն երկրպագեալ՝ և խաչակնքէ ըզ ժողովուրդն · եռազկատարած կաւ առաջի սեղանոյն · և առէ զաղօթս ՚ի ծածուկ ·

ՏԷՐ ԱՍՏՈՒ-ած զօրութեանց և արարիչ ամ լինելութեանց ։ Որ յանէութենէ զամենայն ՚ի գոյութիւն ածեալ գոյացուցեր ։ Որ և զմեզս ըզ հողեղէն՝ բնութիւնս պատուեալ մարդասիրապէս ։ Այսպիսի ահաւոր և անպատում խորհրդոյ նոր դեցեր սպասաւորս ։

Իբ

Դու Տր որում պատարագեմք զպատարագս ։ Ընկալ առ ՚ի մէնջ զառաջադրութիւնս զայս , և աւարտեա զսա ՚ի խորհրդականութիւն մարմնոյ և արեան միածնի քոյ գեղ. թողութիւն մեղաց պարգևեա ճաշակողացս զհացս զայս և զբաժակս ։

Դ· Ձայն ·

Շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տն մերոյ և փրկչին Յի Քի ։ Ընդ որում քեզ հօր միանգամայն և հոգւոյդ սրբոյ՝ վայելէ փառք իշխան ։

Խաղաղութիւն ամենեց ։

Դպիրքն ·

Ամէն ·

Եւ ընդ հոգւոյդ քում ։

Ոչ

Սարկաւագն.

Ողջոյն տուք միմեանս:

Դպիրքն եղանակեն.

Քս ՚ի մէջ մեր յայտնեաւ:

Եւ համբուրեսցեն զսեղանն և զմիմեանս. Եւ ձայնեսցէ Սարկաւագն.

Ահիւ կացցուք երկ:

Դպիրքն.

Առ քեզ աստուած:

Սարկաւագն.

Պատարագ Քս մատչի:

Դպիրքն.

Ողորմութիւն և խաղաղ:

Քահանայն դառնայ և խաչակնքեսցէ ՚ի վերայ ժողովրդեանն և ասասցէ.

Շնորհք, սէր, և աստուածային սրբարար զօրութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեան:

Դպիրքն.

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սարկաւագն.

՚Ի վեր ընծայեցուցէք:

Դպիրքն.

Ունիմք առ քեզ Տր ամ:

Սարկաւագն.

Եւ գոհացարուք ըզՏ:

Դպիրք.

Արժան և իրաւ:

Քահանայն ձեռնամած աղօթէ ՚ի ծածուկ.

Արժան է ստուգապէս և իրաւ՝ ամենայորդոր փութով միշտ երկիր պագանելով փառաւորել զքեզ Հայր ամենակալ: Որ քոյին անքննելի՝ և արարչակից բանիւդ, զանիծիցն բարձեր զերձ / Մն: Որ ժողովուրդ ինքեան առեալ զեկեղեցի սեպհականեաց զհաւատացեալս ՚ի քեզ: Եւ զնկելի բնութբ ըստ ՚ի կուսէն տնտեսութբ հաճեցաւ բնակիլ ՚ի մեզ: Եւ նորագործ ածապէս ճարտարապետեալ զեր

իդ կիրս

կերպս երկին արար ։ Վ՜ զի
որում ոչն հանդուրժե-
ին աստղեր կալ զուարթ-
նոյն ջոկք . զարհուրեալք
՚ի փայլականացայտ եւ յանմա-
տոյց լուսոյ ծածկութեանց ։
Եղեալ այդպիսի մարդ՝
յաղագս մերոյ փրկութեան .
շնորհեաց մեզ ընդ երկ-
նայնոցն պարել զհոգեղէն
զպարս ։

Քհյն.

Եւ ընդ սերովբէից , եւ
ընդ քերովբէից . միաձայն
օրհնասացութեամբ յօրինել
նուագս ։ Եւ համարձակա-
պէս գոչելով աղաղակել
ընդ նոսին ասել .

Դպիրն.

Սբ՜ սբ՜ սբ՜ տր՜ զօրութեանց .
Ո՛ինչ նոքոյ երգեն . Բահա-
նայն բազմատարած աղօթե
՚ի ծածուկ .

Սբ՜ սբ՜ սբ՜ ես ճշմարտա-
պէս՝ եւ ամենասուրբ . եւ ո՛վ ոք
պանծացի բովանդակել
բանիւ զքո ՚ի մեզ զանբաւ
բարեգործութեանդ զեղմունս
Որ եւ անդէն իսկ ՚ի նախ-
նումն զանկեալն ընդ մեղօք՝
զանազան եղանակօք իմա-
ստաբ սփռեցեր , Մար-
գարէիւք , Օրինացն տուչ-
ութեամբ , Քահանայու-
թեամբ , Եւ սաւերակերպ
երինջոյն մատուցմամբ ։
Իսկ ՚ի վախճան աւուրցս
այսոցիկ՝ զբովանդակ իսկ
զպարտեաց մերոց խզեալ
զձատականս ։ Ետուր մեզ
զորդիդ քո միածին ։ Պարտա-
պան և պարտ ։ Զե-
նումն՝ և օծեալ ։ Գառն
և երկնաւոր հաց . Քահա-
նայապետ՝ և պատարագ ։
Վ՜ զի նոյն է բաշխօղ . և
նոյն ինքն բաշխի ՚ի միջի մե-
րում միշտ անծախապէս .
Վ՜ զի եղ՜լ ճշմարտապէս՝
և առանց ցնորից մարդ ։
Եւ

Եւ անճառելի միութ՟ մար
մնացեալ յածածնէն և 'ի
միշտ կուսէն մարիամայ :
Ճանապարհորդեաց ընդ
ամենայն կիրս մարդկային
կենցաղոյս առանց մեղաց :
Եւ յաշխարհակեցոյց և
յառիթն փրկութե մերոյ
եկեալ կամաւ 'ի խաչն :
Առեալ զհացն 'ի սբ՟ յած
ային , յանմահ , յանա
րատ և յարարչագործ
ձեռս իւր : Օրհնեաց , գո
հացաւ , եբեկ , ետ իւրոց
ընտրեալ սբ՟ և բազմեալ
աշակերտացն ասելով :

'Ի ձայն .

ԱՌԷ՛Ք ԿԵ
ՐԷ՛Ք ԱՅՍԷ
ՄԱՐ Մ
ԻՆ ԻՄ

որ վս՟ ձեր և բազմաց բաշ
խի 'ի քաւութի և 'ի թո
ղութի մեղաց :

Նոյնպէս և զբաժակն
առեալ : Օրհնեաց , գոհա
ցաւ , էարբ , ետ իւրոց
ընտրեալ սբ՟ և բազմեալ
աշակերտացն ասելով :

Արբէք 'ի սմանէ
Ամենեքեան . Ա՛յսէ
ԱՐԻՒՆԻՄ
նորոյ ուխտի , որ յաղագս
ձեր և բազմաց հեղու 'ի
քաւութի և 'ի թողութի
մեղաց :

Եւ զայս միշտ իւր յիշա
տակ առնել պատուի
րան աւանդեաց մեզ բա
րերար որդիդ քո միածին :
Եւ իջեալ 'ի ստորին վայրս
մահու մարմնովն զոր 'ի մէ
նջ ընկալաւ յաղթակ
ցութե : Եւ զնիգս դժո
խոցն աղարտեալ հզօր
եղապէս :

Զքեզ միայն ծանոյց մեզ
ճշմարիտ այծ , զայծդ կեն
դանեաց և մեռելոց :

Գ   հե   Եւ

Եւ Առեալ Զընծայսն Ի Ձեռն
Ասասցէ Ի Ցած.

Եւ արդ մեք որ ըստ այսմ հրամանատրութեան յառաջ բերեալ զայս խորհուրդ փրկական մարմնոյ և արեան միածնի քոյ։ Յիշեմք զչորրայ՝ որ վս՟ մեր զփրկագործ չարչարանսն. Զկենարար խաչելութիւն։ Զերեքօրեայ թաղումն։ Զերանելի յարութիւն։ Զաստուածապէս համբարձումն։ Զնստումն ընդ աջմէ քո Հայր։ Զահաւոր և զփառաւորեալ զմիւսանգամ գալուստն խոստովանիմք և օրհնեմք։

Եւ Դնէ Զընծայսն Ի Վերայ
Սեղանոյս, Եւ Ասասցէ։

Եւ զքոյս ի քոյոց քեզ մատուցանեմք, ըստ ամ՟ ինչ և յաղագս ամենեցուն։

Դպիրքն.

Յամի օրհնեալ ես Տր։

Մինչ Նք Երգեն, Քահանայն
բազկատարած աղօթեսցէ
Ի ծածուկ.

Զքեզ արդար և Տր Ած մեր գովեմք՝ և քեզ գոհանամք հանապազ։ Որ զանց արարեալ զմերս անարժանութիւնս, այսպիսի ահաւոր և անպատում խորհրդոյ կարգեցեր սպասաւոր։ Ոչ յաղագս մերոյ ինչ բարեգործութեան՝ յորոց յոյժ թափուր եմք, և միշտ ունայն գտանիմք հանապազ։ Այլ ի քո բազմաղեղ ներողութենդ ցանկ ապաւինեալ համարձակիմք մերձենալ ի սպասաւորութիւն մարմնոյ և արեան միածնի քոյ Տն մերոյ և փրկչին Յսի Քսի,

որ

որում վայելէ փառք եւ
իշխանութիւն. եւ պատիւ.
Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Սարկաւագն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք:
Դպիրքն.
Առաջի քո տէր.

Քահանայն խոնարհեն ասէ.

Երկրպագանեմք և աղաչեմք, և խնդրեմք ՚ի քէն բարերար տէր. Ողորմեա՛ մեզ. և յառաջի եդեալ ընծայս այս՝ զշնորհընդունել բաշխեա քո, և զէտակեաց մեզ շնորհեա.

Եւ կանգնեալ խաչակնքէ զըն
ծայսն ասելով զայս.
Ակեսն բաց.

ՈՐՈՎ ՕՐՀ
ցես օրհնեալ մար
մին ճշմարտապէս
արասցես՝ տն մերոյ և փրկ
չին Յի Քի: Որով
զհացս օրհնեալ մարմին՝
ճշմարտապէս արասցես
տն մերոյ և փրկչին յի քի:
յէ Որով

Որով զհացս օրհնեալ
մարմին ճշմարտապէս ա
րասցես տն մերոյ և փրկ
չին Յի Քի։

Եւ զբաժակս օրհնեալ
արիւն ստուգապէս ա
րասցես տն մերոյ և փրկ
չին Յի Քի։

Եւ զբաժակս օրհնեալ
արիւն ստուգապէս արաս
ցես տն մերոյ և փրկչին
Յի Քի։

Եւ զբաժակս օրհնեալ
արիւն ստուգապէս արաս
ցես տն մերոյ և փրկչին
Յի Քի։

Որով զհացս և զգինիս
օրհնեալ մարմին և արիւն
ճշմարտապէս արասցես
տն մերոյ և փրկչիդ Յի
Քի փոխարկելով հոգ
ւովդ քով սրբով։

Ասէ եք անգամ կրկնէ զաղօթս
Եւ սարկաւագն ՚ի ցած ամէն.

Եր

Եւ Քահանայն այնու հետև
ոչ բարձրագոյն. այլ խոնարհա
գոյն քան զնծայն տարածեալ
զձեռսն. աղօթէ ՚ի ծածուկ.

Որպէս զի եղիցի սոյն ամե
նեցուն մեզ մերձեցելոցս,
յանդատապարտութի ՚ի
քաւութի և ՚ի թողութի
մեղաց։

Սովաւ շնորհեա զսէր,
զհաստատութի և զցանկալի
զխաղաղութի ամ աշխար
հի. Սրբոյ եկեղեցւոյ և
ամ ուղղափառ Եպիսկո
պոսաց։ Քահանայից։
Սարկաւագաց. Թագա
ւորաց. Աշխարհի. Իշխա
նաց. Ժողովրդոց. Ճանա
պարհորդելոց. Նաւելոց.
Կապելոց. Վտանգելոց.
Աշխատելոց. Եւ որք ՚ի
պատերազմունս բարբա
րոսաց։ Սովաւ ևօդոց
շնորհեա զբարեխառնու
թի, և անդոց զպտղաբե
րու

թին. Եւ ախտացելոց ՚ի
՚ի պէսպէս ցաւս փութա
պէս զառողջութին։
Սովաւ հանգո՛ զամենե
սեան ՚ի քրիստոս յառաջա
գոյն ննջեցեալսն։
Զնախահարս։
Զհայրապետս։
Զմարգարէս։
Զառաքեալս։
Զվկայեալս։
Զեպիսկոպոսունս։
Զերիցունս։
Զսարկաւագունս։
Եւ զընթացս ուխտի եկեղեց
ւոյ քոյ սրբոյ։ Եւ զա
մենեսեան յաշխարհական
կարգէ՝ զարս և զկանայս
հաւատով վախճանեալս։

Դ՚ձայն.

Ընդ որս և մեզ այց արա
ցես բարերար տէր՝ աղա
չեմք։

Դպիրքն.

Յիշեա տէր և ողորմեա։

Քահանայն.

Ընծայեալն սրբոյ կուսին
մարիամու։ Եւ յովհան
նու մկրտչին։ Ստեփան
նոսի նախավկային։
Եւ ամ սրբոց եղիցի յիշա
տակ ՚ի սբ պատարագս
աղաչեմք։

Դպիրքն.

Յիշեա տէր և ողորմեա։

Սարկաւագն յաջակողմն սեղա
նոյն կենդանամած ասասցէ.

Առաքելոց սրբոց. մար։

Եւ մինչ Սարկաւագն զքա
րոզս ասէ. Քահանայն զաղօթ
սկսանի. զի ՚ի միասին
աւարտեսցեն.

Յիշեա տէր և ողորմեա և
օրհնեա զսբ կաթուղիկէ
և առաքելական եկեղե
ցի քո։
Զոր փրկեցեր պատուա

իթ կան

կան արեամբ միածնի քո, և ազատեցեր խաչիւն սր բով։ Շնորհեա սմա զան շարժ զկատարողութի։

Յիշեա տր և ողորմեա, և օրհնեա զա͞մ ուղղափառ եպիսկոպոսունս, որք ուղիղ վարդապետութբ հա մառօտեն ՚ի մեզ զբանն ճշմարտութեան։

՚Ի ձայն.

Եւ տուր զեպիսկոպոսապետն մեր այս անուն շնորհեսցես մեզ ընդ եր կայն աւուրս ուղիղ վար դապետութեամբ։

Եւ ապա ՚ի ձախակողմ սեղա նոյն քարոզէ սարկաւագն ձև ով աղօթից ՚ի թիւ. Զի մեք մա ածին կարծեաւ շրջեսցէ. Զի մեծին խորհրդոյ ասաց էլ զառաջնոյն օրինակացն.

Գոհութի և փառաքա։

Դպիրն.

Ըստ ամենայնի և յաղղմ։

Եւ ընդ սկսանել Սարկաւա գին քարոզս՝ Քահանայն զաղօթս սկսանի զի ՚ի միասին աւար տեսցի.

Յիշեա տր և ողորմեա և օրհնեա զքո առաջի կա ցեալ ժողովուրդս, և զպատարագիս մատուցօղս.

Եւ պարգևեա սոցա զպիտոյսն՝ և զօգտակարսն։

Յիշեա տր և ողորմեա, և օրհնեա զուխտաւորս՝ և զպտղաբերիչս եկեղեցւոյ քում սրբոյ, և որք յիշեն զաղքատս ողորմածութբ։

Եւ հատո ն͞ց զպտուղս ն͞ց ըստ ընդարձակ առատու թե քո. հարիւրապատիկ աստ և՝ ՚ի հանդերձելումն։

Յիշեա տր և ողորմեա. և դթա ՚ի հոգիս հանգուցե լոցն։ Հանգո զնոսա, և լուսաւորեա, և դասաւո րեա

րեամ ընդ Հօր քո յարքայ
ութեանդ երկնից, եարժա
նի արա ողորմութեան քում։
Յիշեա Տէր՝ և զՀոգի ծա
ռայիս քո այս անուն,
և ողորմեա նմա ըստ մեծի
ողորմութեան քում, և
Հանգոյ այցելութեամբ ՚ի լոյս
երեսաց քոց։
Եւ եթէ կենդանի է։
Փրկեա զնա յամ որոգայ
թից Հոգւոյ և մարմնոյ։
Յիշեա Տէր՝ և զայնոսիկ
որք յանձնեցին մեզ յիշա
տակել յաղօթս, զկենդա
նիս՝ և զՀանգուցեալս․ կա
ռավարեա զկամս հայց
մանց նոցա, ՚ի բարիս։
Ընդ ուղղորդն՝ եւր լինել
փրկութեանն։ Եւ վարձա
տրեա բարերարացն զան
անց՝ և երանելի բարու
թիւք։ Եւ զատեալ զնոր
Հուրդս մեր՝ տաճարայոյ
յընդունակութեան մարմնոյ

եարեան միածնի քո Տն
մերոյ և փրկչին յսի քսի։
Ընդ որում քեզ Հօր ամե
նակալի՝ Հանդերձ կենդա
նարար և ազատիչ սբ Հոգ
ւոյդ վայելէ փառք։

Քահանայն դառնայ խաչակնքէ
զժողովուրդն․ եւ ասէ բարձր․

Եւ եղիցի ողորմութի մե
ծին Այ և փրկչին մերոյ յսի
քսի՝ ընդ ձեզ ընդ ամե
նեսեանդ։

Ժողովուրդ։

Եւ ընդ Հոգւոյդ քում։

Սարկաւագն։

Եւս ևս խաղաղութեան։

Ժողովուրդ։

Տէր ողորմեա։

Սարկաւագն։

Ամենայն սրբովք զօրս։

Եւ անդէն ընդ քարոզելս։
Քահանայն բազկատարած խոր
Հրդաբար աղօթէ ՚ի ծածուկ։

Ըստ ճշմարտութեան և

Ար Հայր

հայր ողորմութեան գոհանամք զքէն ։ Որ 'ի վեր քան զերանելի նահապետացն, զմեր պարտաւորելոցս առաւել մեծարեցեր զբնութիւն ։ Ո՜ զի նոցա տ͞ր կոչեցար․ իսկ մեզ հայր հաճեցար անուանիլ գըթալով ։ Եւ այժմ տէր աղաչեմք զքեզ․ զայսպիսի առ 'ի քէն զնորոգ և զպատուական անուանադրութեան շնորհ ։ Օր ըստ օրէ պայծառացուցեալ ծաղկեցո 'ի մէջ եկեղեցւոյ քում սրբոյ ։

Դպիրն․

Եւ տո՛ւր մեզ համարձակաձայն բարբառով բանալ զբերանս մեր, կարդալ զքեզ երկնաւոր հայր, երգել և ասել ․

Եւ ժողովուրդքն բազկատարած եղանակէն ․

Հայր մեր որ յերկինս ․

Եւ մինչ նք երգեն․ Քահանայն աղօթէ 'ի ծածուկ․

Տ͞ր տերանց ա͞ծ աստուծոց ։ Թագաւոր յաւիտենական ։ Արարիչ ա͞մ արարածոց, հայր տեառն մերոյ Յ͞ի Ք͞ի ․

Մի տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն, այլ փրկեա 'ի չարէ․ և ապրեցո 'ի փորձութենէ ։

Դպիրն ․

Զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս ամէն ։ Խաղաղութիւն ընդ ամենեսեան ։

Դպիրքն․

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սարկաւագն․

Ա͞ծ երկրպագեսցուք ։

Դպիրքն․

Առաջի քո տէր ․

Քահանայն խոնարհի Եւ ամ(ենայն) ժողովուրդն խոնարհին ի վայր։
Եւ քահանայն աղօթէ մեծաձայն։

Որ աղբիւրդ ես կենաց։ եւ բղխումն ողորմութեան ծովդ ես ։ Ողորմեա ժողովրդեանս, որք խոնարհեալ երկիր պագանեն ած ութեանդ քո։ Պահեա զսոսա ամբողջ, տպաւորեա յոգւոջ սոցա զձեւ մարմնոյ ցուցակի ։ Առ ի ժառանգութիւն եւ ի վիճակ հանդերձելոցդ բարեաց։

Դձայն.

Քրիստոսիւ Յիսուսիւ Տեառն մերում ընդ որում քեզ Հոգւոյդ սրբոյ եւ Հօր ամենակալի՝ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ այժմ։

Եւ Քահանայն առնու զխաչն ի ձեռն. Եւ Սարկաւագն ձայնեսցէ բարձր.

Պրօսխումէ.

Եւ Քահանայն բարձրացուցանէ առն երես ժողովրդեանն եւ ասէ.

Ի Սրբութիւն Սրբոց.

Դպիրքն բարձր ձայնիւ.

Միայն սբ, միայն տէր.

Քահանայն.

Օրհնեալ Հայր Սուրբ.
Է ճշմարտիւ.

Դպիրքն.

Ամէն.

Քահանայն.

Օրհնեալ Որդին Ս(ուրբ)
Է ճշմարտիւ.

Դպիրքն ամէն.

Քահանայն.

Օրհնեալ Հոգին Ս(ուրբ)
Է ճշմարտիւ.

Դպիրքն ամէն.

Քահանայն.

Օրհնութիւն Եւ փառք
Հօր եւ Որդւոյ Եւ
Ս Եդ Հոգ

Հօգւոյն սրբոյ, Այժմ.
Դպիրքն ամէն.
Հայր ա՟ծ՝ որդիդ սուրբ
հոգիդ ա՟ծ.
Եւ մինչ նոքայ երգեն զայս,
Քահանայն խնկարկեսցի. Եւ
աղօթեսցէ ՚ի ծածուկ.
Ընկալ տ՟ր մեր Յ՟ս Ք՟ս
յերկնից՝ ՚ի սրբութենէ
քումմէ, և յաթոռոյ փա
ռաց թագաւորութե՟ քո.
Ե՛կ ՚ի սրբել և ՚ի կեցուցա
նել զմեզ. Որ ընդ հօր նս
տիս՝ և աստ պատարագիս:
Արժանի արա՛ տալ մեզ
յանարատ մարմնոյ քում
մէ՝ և ՚ի պատուական արե
նէ. և ՚ի ձեռն մեր ամ՟ ժո
ղովրդեանս ևքեզ վայելէ:

Եւ զայս ասացեալ երկրպա
գեսցէ, և համբուրեսցէ զսեղա
նըն. Եւ առեալ զսուրբ մար
մինն ող՟ջ թանայ յանապական
արեանն ասասցէ.
Տ՟ր ա՟ծ մեր՝ որ կոչեցեր
Ը՟է

զմեզ յանուն միածնի որ
դւոյ քո քրիստոնեայս:
Եւ շնորհեցեր մեզ մեր
տութի՟ հոգևոր աւազա
նաւն ՚ի թողութի՟ մեղաց:
Եւ արժանի արարեր ըզ
մեզ հաղորդել ս՟բ մարմնոյ
և արեան միածնի քո:
Եւ այժմ աղաչեմք ըզ
քեզ՝ տ՟ր արա՛ զմեզ ար
ժանի ընդունել զս՟բ խոր
հուրդս զայս՝ մեզ ՚ի մեղաց
թողութիւն: Եւ գոհու
թեամբ փառաւորել ըզ
քեզ ընդ հօր և Սուրբ
Հոգւոյդ այժմ և՟.

Եւ բարձրացուսցէ սկին երև
ժողովրդեանն, և ասասցէ ա
նասայ բարձր.

Ի ս՟բ ՚ի ս՟բ պատուական
մարմնոյ և յարենէ տ՟ն
մերոյ և փրկչին յ՟ի ք՟ի:
Ճաշակեսցուք սրբութ՟
որ

որ իջեալ ՚ի յերկնից՝ բազ
խի ՚ի խաչն մերում։

Սէր Կեանք, Յոյս,
Յարութիւն, Բժշկութիւն
Եւ թողութիւն մեղաց։

Սաղմոս ասացէք անուան Այ մերոյ։ Սաղմոս ասացէք երկնաւոր Թագաւորիս մերում անմահի, որ նստի ՚ի կառս քերովբէականս։

Եւ Սարկաւագն ձայնէ բարձր։

Սաղմոս ասացէք անուան Այ մերում։

Դպիրքն եղանակեն։

Քս պատարագեալ։

Մինչ նոքա երգեն քահանայն առնու զմարմինն ՚ի ձեռսն Եւ համբուրէ արտասուօք զայս ասելով։

Զոր Օրհնութիւն, կամ զոր Գոհութիւն ՚ի վերայ Հացիս Եւ բաժակիս մատուսցուք։ Բ.ԱԼ. Յս ըզ քեզ միայն օրհնեմք Հանդերձ Հարբ Եւ ամենասուրբ Հոգւովդ այժմ։

Դարձեալ ասէ։

Խոստովանիմ Եւ հաւատամ, զի դու ես Քս Որդի Այ, որ բարձեր զմեղս աշխարհի։

Եւ Բեկեալ արկցէ ՚ի բաժակըն արեան Խաչելով։

Լրումն Հոգւոյն Սրբոյ։

Եւ ապա առեալ զմի մասն ի ձեռն իւր ասէ ՚ի ծածուկ որ տասուք եղոհութեամբ։ աա Հայր Եւ Յորդի։

ՀԱՅՐ ՍՈՒՐԲ՝ որ անուանեցեր զմեզ անուանակցութեամբ միածնի քո։ Եւ լուսաւորեցեր մկրտութեամբ հոգեւոր աւազանին։

Արժանի արա ընդունել զմեզ խորհուրդս զայս՝ մեզ 'ի մեղաց թողութիւն ։

Տպաւորեայ 'ի մեզ զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ, որպէս 'ի սուրբ առաքեալսն, որք ճաշակեցին, և եղեն մաքրիչք ամենայն աշխարհի ։

Եւ արդ Տէր հայր բարերար, շնորհատւութեանս զայս մասնաւորեալ ճաշակման երեկոյին աշակերտացն, բառնալով զխաւար մեղաց խոց՝ մի հայիր յանարժանութիւնս իմ . և մի արգելցես զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ ։ Այլ ըստ անճառ մարդասիրութեան քում, պարգևեա զսա քաւիչ մեղաց, լուծիչ յանցանաց ։

Որ խոստացաւ և ասաց Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս. Թէ ամենայն որ ուտէ զմարմին իմ, և ըմպէ զարիւն իմ, կեցցէ յաւիտեան ։ Արդ արա զամենայն մեզ 'ի քաւութիւն, զի որք կերիցեն և արբցեն 'ի սմանէ, հանցեն զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ այժմ ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն .

Գոհանամ զքէն Քրիստոս թագաւոր . որ արժանի արարեր զիս զանարժանս հաղորդիլ սուրբ մարմնոյ և արեան քո ։ Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ . մի լիցի սա 'ինձ 'ի դատապարտութիւն . այլ 'ի քաւութիւն և 'ի թողութիւն մեղաց ։ Յառողջութիւն հոգւոյ և մարմնոյ ։ Եւ 'ի կատարումն ամենայն գործոց առաքինութեան ։ Որպէս զի սրբեսցէ սա զանձնս իմ . և զհոգի և զմարմին իմ ։

Եւ արասցէ զիս տաճար բնակարան ամենասուրբ եր

րոր

բորբոքեցէք։ Զի ընդ մեզ քո արժանի եղիցի փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Սբ Հոգւոյդ այժմ։

Յովհաննու Ոսկեբերանի ասացեալ Աղօթ.

Գոհանամ և մեծացուցանեմ և փառաւորեմ զքեզ Տր̃ Ած̃ իմ, զի զիս զանարժանս՝ արժանացուցեր յաւուր յայսմիկ, հաղորդակից լինել Ածային և սոսկալի խորհրդոյ քոյ. անարատ մարմնոյդ և 'ի պատուական արեանդ. վն̃ այսորիկ զսոսա 'ի բարեխօսութիւն ունելով՝ աղաչեմ յա̃մ աւուրս՝ և 'ի ժամանակս կենաց իմոց ընդ սրբութե̃ քո պահեա՛ զիս։ Որպէս զի յիշելով զբարեգթութիւնս քո և կենդանի լինել ընդ քեզ։

լէ̃

Որ վասն մեր չարչարեցար՝ և մեռար և յարեար. Մի՛ մերձեսցի Տր̃ իմ և Ած̃ իմ. խորտակիչն, հնքելով անձին իմոյ պատուական արեամբդ քո. Ամենակարող՝ մաքրեա՛ զիս ողջօք. յա̃մ մեղաւորի գործոց իմոց, որ մնայցես անմեղ։ Ամրացոյ զինեան սիրտ իմ, յա̃մ փորձութե̃. և զպատերազմեղնիմ զործոյ յինէն յետս, պատկառեալ և ամաչեցեալ. որ չար յաւնէ 'ի վերայ իմ։ Ամրացո՛յ զգնացս մտաց և լեզուի իմոյ, և զա̃մ ճանապարհս մարմնոյ իմոյ։ Որ հանապազորդ ընդ իս ըստ անսուտ խոստմանց քոց, թէ որ ուտէ զմարմին իմ, և ըմպէ զարիւն իմ, նա յիս բնակեսցէ՝ և ես 'ի նմա։ Դու ասացեր մարդասէր, կացոյ զբանս Ած̃

ային

ային անլուծանելի հրամա-
նաւ քով․ Գոհանամք զաւե-
ամ ողորմութե̃, և զգը-
թութե̃, և մարդասիրութե̃․
և պարգևիչ ամ̃ բարեաց։
Եւ քեզ վայելէ փառք
հանդերձ Հարբն և ամե-
նասուրբ հոգւոյդ, այժմ
և միշտ։

Եւ ապա մատուցեալ զինքն․
և խնդրեսցէ ՚ի Ճշմարտէն Ի.Յ
զպէսպէս հայցուածս անձին
իւրոյ․ և ամենայն ժողովրդեանն
և ամենայն աշխարհի․ Եւ թո-
ղութիւն խնդրեսցէ իւրոյ յան-
ցաւորացն․ Թշնամեացն և ատե-
լեացն․ Եւ անդէն առնէ երգո-
ղութեամբ ճաշակեսցէ ՚ի մար-
մնոյն՝ և արբցէ ՚ի բաժակէն
ասելով․
Մարմին քո անապական
լիցի ինձ ՚ի կենդանութիւն․ և սուրբ
արիւն քո ՚ի քաւութիւն
և ՚ի թողութիւն մեղաց։
Եւ թէ Սարկաւագ կայ․ հա-
ղորդեսցէ նմա․ Եւ առնու

Սարկաւագն զսկիհն եդեալ
՚ի ժողովրդեան ասելով․
Բարձր ձայնիւ․
Երկիւղիւ և հաւատով․
յառաջ մատիք․ և սրբու-
թբ̃ հաղորդեցարուք։

Դպիրքն ասեն բարձր ձայնիւ․
Ած̃ մեր և Տր̃ մեր երևե-
ցաւ մեզ․ օրհնեալ եկեալ
անուամբ տեառն։

Եւ հաղորդեսցի նոր ձեռնադ-
րեալն․ ապա ոչ ՚ի բեմբանն․
ըստ յաջին այս զորութիւնն,
Եւ ամենայն արժանաւոր ժողո-
վուրդքն հաղորդին․ Եւ յետ
հաղորդելոյն խաչակնքէ զժո-
ղովուրդն և ասէ բարձր․
Կեցո Տր̃ զժողովուրդս
քո․ և օրհնեա զժառան-
գութիւն քո․ հովուեա և
բարձրացո զսոսա յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան։
Եւ յետ հաղորդելոյն երգեն
Դպիրքն․
Լցաք ՚ի բարութեանց քոց։

Եւ

Եւ մինչ նոքայ երգեն Քահա-
նայն ասէ զաղօթս.

Գոհանամք զքէն Հայր ամենակալ որ պատրաստեցեր մեզ նաւահանգիստ սբ զեկեղեցի, տաճար որ բութն մեր փառաւորեալ սուրբ երրորդութեանդ.

Ալէլուիա.

Գոհանամք զքէն Քս թագաւոր, պարգեւեցեր մեզ կենդանութի, կենարար մարմնով եւ արեամբ քով սրբով. Շնորհեա զթողութի եւ զմեծ զողորմութի. Ալէլուեա.

Գոհանամք զքէն Հոգիդ ճշմարիտ, որ նորոգեցեր սբ զեկեղեցի. Անարատ պահեա հաւատով երրորդութէդ՝ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան.

Ալէլուիա.

Սարկաւագն քարոզէ.

Եւ ես խաղաղութի.

Եւ ես հաւատով ընկ.

Ժողովուրդն.

Գոհանամք զքէն Տր որ կերակրեցեր.

Եւ քահանայն ասէ՝ ի ծածուկ.

Գոհանամք զքէն Քս Այ մեր. որ զայսպիսի ճաշակումն բարութե շնորհեցեր մեզ ՚ի սրբութիւն կենդանութե. Սովաւ պահեա զմեզ սբս՝ եւ անարատս. բնակեալ զմեօք քո ածային խնամօքդ.

Հովուեա զմեզ յանդաստանն կամաց քոց սրբոց՝ եւ բարերարեաց. Որով ամրացեալք յամ բանսարկուէն. ընդ գէմութեանց քում. եւեթ արժանի եղիցուք լսել ձայնի։ Եւ քեզ միայնոյ քաջայաղթ՝ եւ ճշմարիտ հովուիդ հետեւել։ Եւ առ՚ ի քէն ընդունել

զպատ

զպատրաստեալ ուղին յար-
քայութեանդ երկնից ։
Ընդ մեր, և առ մեր ։ և փր-
կիչ Յս Քս ։ Օրհնեալ օրհ-
նեալ ընդ հօր, և ընդ սբ
հոգւոյդ ։ այժմ և ։

Խաղաղութիւն Ընծնեցուն ։

Ընդհանրէն ։ անհաս ։ երրեակ
միութեանդ ։ հաստիչ ։ ըն-
դունող ։ և անքածանելի
Միասնական սբ երրորդու-
թեանդ ։ վայելեն փառք իշ-
խանութիւն եպա ։

Նա երկրպագեալ համբուրէ
զսեղանն ։ Նա իջեալ ՚ի խչ
եկեղեցւոյն առէ ՚ի ձայն ։

Որ օրհնես զայնոսիկ ։ որ
օրհնեն զքեզ տր ։ եւ սր-
բես զյուսացեալս ՚ի քեզ ։
Կեցո զժողովուրդս քո ։
և օրհնեա զժառանգու-
թիւնս քո ։ Զլրումն եկե-
ղեցւոյ քո պահեա ։ Սրբեա
զսոսա, որք ողջունեն յեն

սիրով զվայելչութիւն տան
քո ։ Դու զնոսա փառա-
ւորեա աստուածային զօրութե-
քով ։ և մի թողուր զյու-
սացեալս ՚ի քեզ ։ Զխա-
ղաղութիւն քո պարգևեա
ամենայն աշխարհի ։
Եկեղեցեաց քահանայից ։
թագաւորաց ։ քրիստոնէից
մերոց ։ և զինուորեալ ման-
կանց նոցա ։ և ամ ժողովր-
դեանս ։ Զի ամ տուրք
բարիք ։ և ամ պարգևք -
կատարեալք ՚ի վերուստ են
իջեալ առ ՚ի քէն ։
Որես հայր լուսոյ ։ և քեզ
վայելեն, փառք իշխանու-
թիւն և պատիւ ։

Դպիրքն ասեն ։ երիցս
անգամ ։

Եղիցի անուն տն օրհնեալ
յայսմ հետէ մինչև յաւի-
տեան ։

Եւ քահանայն դառնայ ՚ի վերա
ժողովրդեանն և ասէ ։

Ապաշխարութեան օրինաց և
մաքրութեանց դու ես Քրի
Ած փրկիչ մեր · Որ ցու-
ցեր զամ հայրական անօ
րէնութեանս քո ։ Այսու և
զմեզ հովուեա քով
սրբով ։

Եւ ասասցեն գալըքն ·

Օրհնեցից զտէր յամենայն
ժամ · յամ ժամ ։

Եւ քահանայն խաչակնքեսցէ
զժողովուրդն · Եւ ասասցէ
Բարձր ·

Օրհնեալք եղերուք ՚ի
շնորհաց սուրբ հոգւոյն ։
Երթայք խաղաղութեամբ ,
և տէր եղիցի ընդ ձեզ ընդ
ամենեսեան ։

Եւ Ըսկսցեն սաղմոս · ճգ ·
Ի տէր պարծեսցի անձն իմ ։

Եւ ընդ սաղմոսին բաշխեսցի
նշխար Յաւարտմանն Գլխքն
Օրթի ·

Աւետարան ըստ Յով
հաննու · Գլուխ
Առաջին Հա
մ ր ա

Ի ՍԿԶԲԱ
ՆԷ էր բանն · և
բանն էր առ Այ ·
և Այ էր բանն ։
Նա էր ՚ի սկզբանէ
առ Այ ։ Ամենայն
ինչ նովաւ եղև առանց
նր եղև և ոչ ինչ որ ինչ
եղեն ։ Ի նովաւ կեանք էր ·
և կեանքն էր լոյս մարդկան ։
Եւ լոյսն ՚ի խաւարի անդ
լուսաւորէ և խաւար նմա
ոչ եղև հասու ։ Եղև
այր մի առաքեալ յԱյ ան
ուն նմա յովհաննէս ։
Սա եկն ՚ի վկայութիւն զի
վկայեսցէ վա լուսոյն · զի
ամենեքին հաւատասցեն
նովաւ ։ Ոչ էր նա լոյսն
այլ զի վկայեսցէ վա լու
Օ խա սոյն ։

սոյն ։ Էր լոյսն ճշմարիտ
որ լուսաւոր առնէ զամ
մարդ որ գալոց է յաշխարհ ։
Յաշխարհի էր. և աշխարհ
նովաւ եղև. և աշխարհ զնա
ոչ ծանեաւ ։ Յիւրսն եկն
և իւրքն զնա ոչ ընկալան ։
Իսկ որք ընկալանն զնա .
ետ նց իշխանութի որդիս
այ լինել. որոց հաւատաս
ցեն յանուն նր ։ Ոյք ոչ
յարենէ . և ոչ ՚ի կամաց
մարմնոյ և ոչ ՚ի կամաց առն
այլ յայ ծնան ։ Եւ Բանն
Մարմին եղև և Բնակե
ցաւ ՚ի մեզ ։ Եւ տեսաք
զփառս նր . զփառս իբրև
զՄիածնի առ ՚ի Հօրէ լի
շնորհօք և ճշմարտութբ ։
Քարոզ մը խաչիւս Ա. ղօթք.
Պահպանեա զմեզ. քս այ ։
Հայր մեր. որ յերկինս ես ։
Եւ դարձցի յարևելս Երկրպա
գեսցէ Առաջի Սեղանոյն .
Երիցս.

խբ

Եւ Ասացէ .
Տր Յս Քս Որդի Այ ողոր
մեա ինձ ։ Եւ մատակարա
րի Գործարանիս՝ Գրի
գոր դպրի Մարզուանեց
ւոյ՝ և ծնողաց նորին ։

Եւ մնաց Մարկաւագարանն
մերկացի ՚ի զգեստուցն
Եւ երթիցէ Խաղա
ղութեամբ .

ՎՐԽՃՐՆԻ
ծայրն պատարագ
ամատոյցի այսորիկ
աղաչեմ զտեառն
իմ անմեղադիր լի
նել իրթնութե Նորատիպ
տառիս և դեռաշէն գոր
ծարանիս, որում հետև իմ
իրաց սկիզբն դժուարու
թիւն ։ Բայց համբերու
թբ և հեզութբ՝ այլ և յօ
ժար կամօք ջերմեռանդ
սիրով և ամենակատար
յուսադրութեանս իմոյ՝
եսես

ետես բարերարն մեր՝ և
ետուր՝ կարողութիւն և զօ
րութիւն առանց տկարանա
լոյ ըստ մարմնոյ. վասն որոյ
յառաջ արկեալ իրաւա
թիւնս՝ եհաս կատարման
սբ. խորհրդատետրս. ան
բողջապէս յետ կատար
ման մեծի մատենիս՝ յայս
մասունս սբ. գրոցս սրբոյն
ոյ: Ի թուականիս գործ
րեմն տաժանելի եղժու
արին մեզ գործավարացս
բայց յայժ վայելուչ ձեզ
վայելողացդ թէ ըստ ձե
ոյն եթէ ըստ ճոխութեան:
Զոր և հաւատամ թէ հա
ճելի լինելոց իցէ՝ իմաստ
Քնի և իմպարծանս ազգին
մերոյ և ի գովեստ սրբազան
Հայրապետին Տեառն
. և յիշատակ
անջնջելի տանն Գրիգորի
որդւոյ Միրոզի: Արդ որք
վայելէք զսա յիշեցէք յա
ղօթս Մահտեսի Գազարն
և իւր եղբայր Տիրատուրն
և Մահտեսի Զաքարն.
և Մահտեսի Գուկասն.
Գալին. Ռիքսանն. և իւր
եղբօրն Ռաքէլ Մար
գարիտին: և Յակոբն.
և դուք յիշեալ լիջիք
առաջի անմահ սբ. պատա
րագին. Ամէն:

իգ ՎԵՐՋ

Гос. Публ. Библиотека
ССР
им. А. Мясникяна